

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN FINANCIEN,
BEGROTING EN ENERGIE

VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

**Betreft: Energiebesparende investeringen in onderwijsinfrastructuur van
de Vlaamse hogescholen en universiteiten in het kader van het
Vlaams Klimaatbeleidsplan**

1. INHOUDELIJK

1.   Aanpassingen aan goedgekeurde klimaatprojecten oproepen 2016 en 2017

In 2016 en 2017 werden oproepen gelanceerd voor energiebesparende investeringen in de gebouwen van de Vlaamse hogescholen en universiteiten. De projecten die een subsidie ontvangen, werden vastgelegd in een besluit van de Vlaamse Regering. Dat besluit bepaalt dat de facturen uiterlijk 15 november 2019 ingediend moeten worden en dat de projecten worden uitgevoerd zoals beschreven in de goedgekeurde aanvraagformulieren.

Heel wat instellingen hebben de afgelopen maanden aangegeven dat ze bij de uitvoering van de klimaatinvesteringen tegen een aantal operationele problemen aanlopen. Enerzijds zal voor een groot aantal projecten de deadline van 15 november 2019 niet gehaald kunnen worden. Anderzijds hebben nieuwe inzichten of technische beperkingen gedurende de werkzaamheden er ook voor gezorgd dat niet alle projecten kunnen uitgevoerd worden zoals oorspronkelijk beschreven in de goedgekeurde aanvraagformulieren.

Met het voorliggend wijzigend Besluit van de Vlaamse Regering wordt daarom de deadline voor het indienen van de facturen en verantwoordingsstukken met 2 jaar verlengd en krijgen de instellingen daarnaast de toestemming om waar nuttig en noodzakelijk (technische) aanpassingen aan reeds goedgekeurde projecten door te voeren. Als een andere uitvoering een heroriëntering van de initieel aan de instelling toegekende middelen met zich meebrengt, kan dit enkel op voorwaarde dat ten minste de beloofde CO₂-reductie volledig gehaald wordt. De basisprincipes van de oproep blijven bovendien behouden: er wordt maximum 50% subsidies per project toegekend en de voorwaarden waaraan de investeringen moeten voldoen blijven precies dezelfde. Aanpassingen aan bestaande projecten of bijkomende maatregelen moeten passen binnen de types investeringen waarvoor een klimaatsubsidie kon aangevraagd worden. De initieel geplande CO₂-reductie blijft gegarandeerd of zal hierdoor zelfs nog vergroot worden. Het verschuiven van de deadline naar 15 november 2021 is definitief en wanneer de projecten niet gerealiseerd zijn tegen 15 november 2021 vervalt het recht op subsidie. Er zal vanuit de bevoegde

onderwijsadministratie (AHOVOKS) daarom ook bijzondere aandacht worden geschonken aan het feit dat de instellingen tot een snelle uitvoering komen van de reeds vroeger goedgekeurde projecten en de nieuwe nog in te dienen en goed te keuren investeringsprojecten in het kader van de derde oproep. Dit uitstel van verantwoordingstermijn zorgt er ook voor dat de in totaal drie oproepen (2016, 2017 en 2019, cfr. infra) op hetzelfde moment afgesloten kunnen worden.

Zowel voor de instellingen als de Vlaamse Overheid betreft dit een budgetneutrale operatie.

2. Nieuwe (derde) oproep voor investeringen die CO₂-reductie opleveren

De Vlaamse overheid nodigt de hogeronderwijsinstellingen (zoals bedoeld in artikel II.2 en artikel II.3 van de Codex Hoger Onderwijs) uit een aanvraag in te dienen voor investeringen die een CO₂-reductie opleveren. Voor nieuwbouw bieden de geldende normen (E-peil,...) voldoende garanties inzake efficiënt energiegebruik. Het zijn vooral oudere, bestaande onderwijsgebouwen die vandaag vaak erg slecht scoren op het vlak van energiebesparing en/of energie-efficiëntie. Om energiebesparende investeringen in bestaande gebouwen te stimuleren zal een subsidie van 50% van het geïnvesteerde bedrag aangevraagd kunnen worden. De subsidie bedraagt maximaal 1 miljoen euro per aanvrager. Het gaat daarbij om kwalitatieve ingrepen met een verzekerde energiewinst.

De oproep voor het indienen van een subsidie-aanvraag zal verspreid worden via digitale communicatie aan de rectoren en algemeen directeurs binnen het hoger onderwijs.

Er wordt opnieuw gefocust op energiebesparing – en zo dus ook op CO₂-reductie – in bestaande gebouwen van het hoger onderwijs. Daartoe komen volgende energiebesparende investeringen in aanmerking voor 50% subsidiëring (binnen de beschikbare middelen):

- Dakisolatie, muurisolatie (spouw, buitenzijde en binnenzijde) en vloerisolatie
- Vervanging van glas door hoogrendementsglas (bij de vervanging van het glas komt ook de investering in HR-ramen in aanmerking)
- Zonneboiler
- Warmtepomp
- Vervanging ketel door hoogrendementsketel¹

Om een berekening van de finale energiebesparing en de CO₂-reductie te kunnen maken zal gebruik gemaakt worden van geldende rekenformules (zie bijlage), aangeleverd door het Vlaams Energiebedrijf (VEB). Dezelfde rekenformules werden gebruikt bij de oproepen in 2016 en 2017. De aanvrager dient daarvoor enkele gegevens in te vullen op het aanvraagformulier (zie bijlage) met betrekking tot de huidige situatie en wat gegevens over de investering die zal uitgevoerd worden. Op deze manier kan de CO₂-reductie objectief gekwantificeerd worden. Vervolgens wordt de CO₂-reductie gedeeld door de gevraagde subsidie zodat de totale CO₂-besparing over een periode van 15 jaar (voor technieken) of 35 jaar (voor gebouwen) per geïnvesteerde euro uit het klimaatfonds wordt bekomen. Op basis hiervan zal een rangschikking gemaakt worden waarbij aan de hoogst gerangschikte projecten de beschikbare middelen toegekend zullen worden.

De uiterste indieningsdatum van de investeringsaanvragen is 15 oktober 2019 en geldt samen met de volledig aan te leveren gegevens als een ontvankelijkheidscriterium. De werken waarvoor de subsidie aangevraagd wordt, mogen nog niet fysiek gestart zijn voor de indiening van de aanvraag. De werken kunnen uitgevoerd worden in de loop van 2019-2021. Uiterste datum waarop de facturen voor de uitgevoerde werken de administratie moeten bereiken is 15 november 2021. Daarna vervalt het recht op subsidie.

---

¹ Een subsidiëring van een hoogrendementsketel voor stookolie wordt niet toegestaan indien er langs de openbare weg een aardgasnet, een biogasnet of een warmtenet aanwezig is.

Een ambtelijke commissie zal de ontvankelijke aanvragen beoordelen en de projecten op basis van het hierboven genoemde criterium rangschikken. Deze commissie is samengesteld uit vertegenwoordigers / deskundigen van het Vlaams Energieagentschap (VEA), het Vlaams Energiebedrijf (VEB), het Departement omgeving, het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION) en het Agentschap Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties & Studietoelagen (AHOVOKS). Een vertegenwoordiger namens de Vlaamse minister van Onderwijs kan als waarnemer deze beoordelingscommissie bijwonen.

De Vlaamse Regering zal in een besluit van de Vlaamse Regering de uiteindelijk geselecteerde projecten voor energiebesparende en CO₂-reducerende werken in onderwijsinfrastructuur van het hoger onderwijs goedkeuren op voorwaarde dat de nodige budgetten toegekend vanuit het Vlaams Klimaatfonds hiervoor beschikbaar zijn. De bevoegde onderwijsadministratie (AHOVOKS) zal de instellingen van het hoger onderwijs periodiek bevragen naar de concrete voortgang van de goedgekeurde energiebesparende werken.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Onder begrotingsartikel QB0-1QCH4IO-IS van de Vlaamse uitgavenbegroting bo2019 is hiervoor reeds een bedrag voorzien van 4 miljoen euro ten behoeve van het Fonds Hoger Onderwijs. Dit Fonds staat ingeschreven onder begrotingsartikel FDO-9FEETEA-OI van de Vlaamse middelenbegroting bo2019.

In het kader van de strijd tegen klimaatverandering keurde de Vlaamse Regering op 29 maart 2019 haar Actieplan Klimaat goed. Om investeringen in broeikasgasemissiereducerende maatregelen via het Klimaatfonds te versnellen, besliste de Vlaamse Regering al over de aanwending van 75 miljoen euro die vanaf mei 2019 in het Klimaatfonds binnenkomen. Hiervan wordt 15 miljoen euro bijkomend vrijgemaakt voor het onderwijspatrimonium, waarvan 2,5 miljoen euro bestemd wordt voor het hoger onderwijs. Samen zal hierdoor 6,5 miljoen euro ter beschikking gesteld worden voor investeringen in bestaande gebouwen via een nieuwe oproep zoals hierboven beschreven.

De uitbetaling van de subsidie voor de geselecteerde projecten zal gebeuren in 2 schijven. 50% van de subsidie wordt uitbetaald bij goedkeuring van het project. De resterende 50% wordt uitbetaald bij afrekening (na voorleggen facturen en bewijzen dat de investeringen voldoen aan de minimale vereisten die opgenomen zijn in het aanvraagformulier). Onterecht ontvangen subsidies zullen kunnen teruggevorderd worden. De facturen voor de uitgevoerde werken moeten bij de administratie toekomen uiterlijk op 15 november 2021.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd ontvangen op 10 mei 2019. De Inspectie van Financiën gaf een gunstig advies aan het voorliggende ontwerpbesluit voor verlengingen met 2 jaar (tot 15/11/2021) voor de reeds opgestarte projecten 2016 en 2017 (die in november 2019 nog niet gefinaliseerd zullen zijn). Aan het ontwerpbesluit zal worden toegevoegd dat indien deze projecten in 2021 nog niet volledig gefinaliseerd zijn, het recht op subsidie definitief vervalt, zoals voorgesteld door de Inspectie van Financiën. Er zal bovendien ook bijzondere aandacht worden geschonken aan het feit dat de instellingen hoger onderwijs tot een snelle uitvoering komen van de reeds goedgekeurde en nog goed te keuren energiebesparende projecten.

Voor wat de derde nieuwe oproep klimaatinvesteringen in gebouwen van het hoger onderwijs betreft, gaf de Inspectie van Financiën een ongunstig advies op grond van budgettaire redenen. Er wordt gesteld dat de budgettaire middelen slechts gedeeltelijk voorzien zouden zijn.

De 4 miljoen euro is evenwel bij de Begrotingsopmaak 2019 reeds toegekend maar dient nog ingevoegd te worden op de juiste begrotingsartikels in Orafin en de 2,5 miljoen euro is reeds toegekend via het Actieplan Klimaat dat op 29 maart 2019 door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd. Deze 2,5 miljoen euro zal bij de Begrotingsaanpassing 2019 ingevoegd worden. In de oproep aan de hogescholen en universiteiten om klimaatbevorderende projecten in te dienen zal zeer duidelijk vermeld worden dat de finale verdeling en toekenning van de klimaatmiddelen voor de geselecteerde projecten enkel kan gebeuren op voorwaarde dat deze middelen effectief begrotingstechnisch beschikbaar zijn.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, werd gegeven dd 23 mei 2019.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Er is geen weerslag op de lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Er is geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het bijgaande ontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. LEG2019-193 van 3 mei 2019.
De voorliggende nota valt buiten het toepassingsgebied van de reguleringsimpactanalyse (RIA).

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te verlenen aan deze nota;
- 2° haar goedkeuring te verlenen aan het voorliggend besluit van de Vlaamse Regering;

Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van onderwijs,

Hilde CREVITS

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Financiën, Begroting en Energie

Lydia PEETERS

Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw

Koen VAN DEN HEUVEL